

HUSZONÖTÖDIK KÖRLEVÉL
A BIODINAMIKUS KÖZHASZNÚ EGYESÜLET TAGJAINAK ÉS BARÁTAINAK
2007. MÁRCIUS
KEDVES BARÁTAINK!

Mint 2006. decemberi, huszonnegyedik körlevelünkben jeleztem, 2007. februárjában Dornachban a Mezőgazda Napok fő témája a szén körforgalma volt. Mostani körlevelünkben az itt elhangzottakból néhány lényeges gondolatot összegzek.

KLÍMA, HUMUSZ, EGÉSZSÉG

A nagy és sokszoros összefüggések rendszeréből, aktualitása miatt kivettük ezt a három fogalmat, mert mai világunkban ezek összefüggése, körforgása veszélyes egyensúlyvesztést mutat. Vagy talán éppen egyensúlyra törekvést?

Nézzük meg egyenként, s kezdjük a természet világába illeszkedő, abból mégis kiemelkedő *embernél*.

Bár a mai ember el tud szakadni sokféle természeti kapcsolattól, ami az állatokat parancsolóan megköti, mégis testi folyamatainak egyensúlyát, egészségét akkor tudja fenntartani, ha a táplálkozását biztosító erőket természetes élelmiszerek formájában veszi fel. Mennél harmonikusabban fejlődtek a növények, állatok, ahonnan élelmiszere származik, annál jobb a táplálék minősége. Ez a természetesség ma sokszorosan veszélyben van. Az üzletekben kapható zöldség pl. szélsőséges esetben föld, talaj nélküli természetből való. Vízkultúrás kertészetek tojáshéj nagyságú cserepekben nevelnek kétméteres paradicsom töveket, télen-nyáron üveg vagy fólia alatt, sokféle tápsóval és vegyi anyaggal. Miért volna ez baj? Nem csak a vegyi anyagok káros hatása miatt. Maga a földnélküliség a baj. Az emberi test még ma is a természet része. Szilárd csontjaival a földhöz tartozik, nedveiben a vizek ereje is működik, levegőt lélegzik, és fényt igényel. Minden részét hő járja át. Olyan táplálékra van szüksége, mely mind a négy területről erőket ad neki. A földnélküli táplálékban nem talál földi támaszt. Ám itt nem csak a kőzetekről van szó. A növényekkel benőtt termőföldet végtelen idők alatt maguk a növények tették termővé. Humusz képződött a talaj felső rétegében. Hogyan? A növények asszimilációja napfény segítségével széntartalmú szerves anyagot hoz létre, abból a kevés szén-dioxidból, amit a légkörben talál. A szerves anyag pusztulásakor a földbe keveredik, ott millió apróbb-nagyobb élőlény abból *humuszt készít*. A humusz különleges szén-vegyület, állandóan épül és bomlik, félig eleven, félig holt anyag. A humuszos földben termesztett növény egész élő rendszere kifejezettebb, a táplálkozó embernek is jobb erőket nyújthat, mint egy „nyomorgó“, vagy akár egy vízzel túlhajtott növény. Az ilyennek az asszimiláló, tehát szén-dioxid beépítő képessége is jobb, nagyobb tömeget termel.

A mezőgazdaság hasznára a barna humuszsavak vannak, főleg ha elegendő mészközömbösíti azokat. Ha 3% fölött van a talajban, már örülhetünk: a földünk a szárazságot jobban bírja, a vizet könnyebben elvezeti, – az ilyen föld táplálékot ad a növénynek és a talajbeli mikrovilágnak. Helyes gazdálkodás mellett a légkört sem károsítja.

Az egyensúlyban levő területeken a humusz bomlásának ideje a tavasz-nyár eleje, azután, ha csapadék is adódik, a humusz újra épül a fagyokig. A bomláskor hatalmas tömegű szén-dioxid szabadul fel, s ezt a növények újra beépítik szerves anyagukba. Így a légköri szén-dioxid mennyisége nem ingadozik túlságosan.

Az újabb kori ipari jellegű mezőgazdaság a maga hatalmas gépeivel, könnyen oldódó sóival – a műtrágyákkal és „növényvédő“ vegyszereivel gyors humuszbomlást okoz. A talajvizek káros sókkal telítődnek, és talán még nagyobb baj, hogy a légkörben feldúsul a szén-dioxid mennyisége. *Klíma* változást okoz a földek pusztulása! Magam is megdöbbentem, mikor a biodinamikusan gazdálkodók nemzetközi konferenciáján Dornachban meghallottam, hogy a Föld légkörében felgyülemelő káros gázok egyharmada a mezőgazdaságból származik! Tudjuk – hiszen nagy a baj, és sokat írnak róla –, hogy a szén, a kőolaj, földgáz újabb kori elégetése okozza a másik kétharmadot, s ezek együtt a klíma felmelegedését, a hatalmas viharokat, jégtakaró olvadást stb. Engem mégis a fokozódó szárazság, sivatagosodás, az emberiséget eltartó termőföldek elsilányosodása érintett leginkább. Magyarországon, az Alföld termékeny területein 40 éve még dicsekedhettünk a feketeföldek 6% humusztartalmával. Az ipari jellegű nagyüzemek megtették a magukét: ma örülünk, ha a humusztartalom 2-3% a talaj felső termőrétegében. Az amúgy is gyengébb termőterületek talajában már szinte nincs is humusz. A

talajnélküli termesztéshez közeledik az ott termelt élelmiszer minősége, bár a gyökér még „földet fog”. Mi hát a tennivaló? Mindenki érdekelve van ebben a kérdésben: a nagyüzemek, a kisüzemek, a házkörül termelő kiskertészek, sőt, mind a többi ember, mert ők is élelmiszerfogyasztók. Vásárláskor, az áru kiválasztásával befolyást gyakorolnak a termesztés módjára!

Először is, s ezen, sajnos sokan jót nevetnek, az iparszerű mezőgazdálkodásról le kellene mondani. Van, aki már nem nevet: vegyszer és műtrágya nélkül dolgozó, ún. biogazdaság már elég nagy területen van hazánkban is. Ezekben a humusz bomlás gyengül. A humusz szaporítása már nagyobb feladat, hiszen az egyre forróbb nyarakon nem tud az újra épülni, különösen, ha csupaszon állnak a földek, és szabadon vágja a szél, a nap a talajt. Tehát úgy kell kertészkedni-gazdálkodni, hogy a földek lehetőleg takarva legyenek. Élő növények, például a lucerna, a fűvel kevert herefélék jól védik a talajt. A kiskertekben sem kell tökéletes gyomtalanúságra törekedni. (Persze nem gondolom, hogy fél méterre hagyjuk nőni a gatz...) Nagyon fontos a jó istállótrágya. Csakhogy az állattartás hazánkban ma igen alacsony szintre zuhant, épp a legjobb trágyát adó szarvasmarhát kellett bizonyos kényszerek miatt megritkítani.

A kertészek, házkörül kertek gazdái lassan megtanulják, hogy a főleg konyhahulladékot, lehullott lombot humusszá lehet alakítani a komposzthalomban. A humusz megtartása szempontjából, de a táj, az állatok, s a mindezt élvező ember szempontjából is a mi biodinamikus gazdálkodási módunk a legkedvezőbb. Jó, gyógyító eljárás, de emberi odafigyelést, a különös, gyógyító preparátumrendszer rendszeres(!) alkalmazását kívánja meg. Rudolf Steiner tanácsai alapján 1924-ben, mikor még alig látszottak a mai károk, kezdték el ezt a mezőgazdálkodási-kertészeti módszert alkalmazni a nagy pünkösdi előadás sorozat után. Ma világ-védjegyet használhatnak a biodinamikus módszerrel dolgozó, ellenőrzött kertészek, gazdaságok: Demeter a védjegy, a varázsszó a görög istennőt idézi, a Föld termékenységének istennőjét. Ez a gyógyító módszer 20-30 év alatt már néha szaporítani is tudja a talaj humusztartalmát, de addig is jól kiegyensúlyozott környezetet biztosít, és magas minőségű táplálékot tud adni fogyasztóinak. Egyesületünk tagjai a maguk lehetőségei között erre igyekeznek. Mert nem elég a bajt felmérni – elhárításában, bármily kis lehetőségünk van is rá, együtt kell dolgoznunk.

MEGHÍVÓ

a Biodinamikus Közhasznú Egyesület 2007. május 20-án rendkívüli közgyűlést tart, egybekötve a Budaházi kertészet látogatásával.

Helyszín: Budaházi kertészet, Domonyvölgy, Estike u. 4260. Érkezés reggeltől. Telefonon érdeklődni lehet Budaházi Katalinnál és Antalnál: 06 28 489-524, 30 941 8976. **Közgyűlés időpontja:** 13 óra. Elvárjuk az egyesület tagjait és szívesen látunk minden érdeklődőt.

A közgyűlés tervezett napirendje:

1. A nemzetközi biodinamikus mozgalommal történő kapcsolatfelvétel
2. Jövőképünk: hogyan tegyük ismertebbé módszereinket és Rudolf Steiner gondolatait a mezőgazdaság iránt érdeklődők körében?
3. Adminisztráció

TAGDÍJAK: várhatóan 2007. májusától megváltozik egyesületi számlaszámunk. Újabb befizetési csekket gazdaságtalan lenne nyomtatni a régi számmal. Kérjük, aki esetleg még nem teljesítette tagdíjbefizetését, ezt átutalással tegye meg 2007. április végéig. Számlaszámunk: Tamási és vidéke Takarékszövetkezet 71600019-10007981-00000000.

Körlevelünk mellékleteként megküldjük az ELIANT aláírótv példányát, mellyel a Szövetség politikai hatékonyságát erősíthetjük. Támogató szándék esetén aláírva lehetőleg minél rövidebb időn belül dr. Mezei Ottóné címére küldjétek vissza (1026 Budapest, Orsó u. 55.), hogy továbbítani lehessen azokat a Szövetség címére.

dr. Mezei Ottóné
tiszteletbeli elnök

Mezei Mihály
elnök

Budapesten, 2007. március 26.

Az alkalmazott antropozófiai iniciatívák európai szövetsége
ELIANT Kartája
(Europäische Allianz von Initiativen Angewandter Antroposophie)

Az európai kultúra központi értéke az emberi méltóság és az individuális fejlődés. Ez értékek kialakulásához járulnak hozzá azok az iniciatívák, melyek 80 év óta Rudolf Steiner antropozófiájának alkalmazására törekcsenek. Magas minőségű, emberhez méltó életforma született mindenek előtt a mezőgazdaság, a pedagógia, gyógy-pedagógia és az orvoslás terén, világszerte messzesugárzó hatással. Ezt Európa polgárai számára jogilag biztosítani, Európa alakulásához hozzájárulásként továbbfejleszteni – ezt a feladatot tűzte maga elé a Szövetség.

Váltásra van szükség ahhoz, hogy Európa alap- és emberjogi törvényei az ilyen kulturális iniciatívákat ne korlátozzák hátrányosan. Az egyéni fejlődésre való jog nem csak a választás jogát jelenti az európai valóságban, hanem lehetőséget is: lehetőséget kell kapjanak a szülők, hogy nevelési meggyőződésük szerint választhassanak a képzést nyújtó intézmények között – ugyanígy meg kell választhassa az ember a saját életmódjának megfelelő táplálékot és orvosi ellátást.

Ehhez olyan keretfeltételek szükségesek, melyek között lehetővé válnak és támogatást kapnak az individuális életmódhoz tartozó intézmények és fejlesztések. Biztosítani kell a tudományos módszerek, az oktatás és a kutatás terén a pluralizmust, sokféleséget és a működés szabadságát. Ugyanígy a pluralizmus értelmében kell alakulnia a hivatás-választásnak és a képzésnek is. A Szövetség az egészset érintő határozatokat a tagság kölcsönös meghallgatása alapján alkotja meg. Brüsszelbe költözéséig a Szövetség ügyintézésé a támogató tag: Förderungstiftung Antropozophische Medizin (Dornach) irodájában folyik.

A Szövetség tagsága

A tagság a szolidárisan egyesült alapító tagokból és támogató tagokból áll. Alapítók az Európában tevékenykedő alkalmazott antropozófiai intézmények és egyesületek, azok, akik a jelzett célok érdekében aktívan lépnek fel az alap és emberi jogok, a szociális önmeghatározás és a kulturális sokrétűség érdekében, és így kívánják biztosítani a magasabb életminőséget az európai jogfejlődésben.

Az alapítók, mint vezető tagok, fejlesztik és megvalósítják a Szövetség tevékenységét. Támogató tagja lehet a szövetségnek minden természetes és jogi személy, szervezet és intézmény, amely támogatja az antropozófiai kultúriniciatívát eszmei vagy pénzügyi adományokkal. A támogató tagokat a Szövetség rendszeresen tájékoztatja az aktivitásokról, és a tagok esetenként részt is vehetnek egy-egy projektben, akcióban. A támogató tagság nem jár anyagi kötelezettséggel, kivéve ha a tag maga vállal ilyen kötelezettséget.

A Szövetség tevékenysége és munkamódja

Mi, ennek a Szövetségnek alapítói (hordozói) az iniciatívák szolidaritásának alapján dolgozunk együtt. A szövetkezés számunkra kölcsönös támogatást tesz lehetővé a mindenkori Európára vonatkozó szándékaink és akcióink során. Célunk az együttműködés és a kölcsönös segítség, integráció és átláthatóság alapján. Reméljük, hogy a különböző életterületeket a lehető legdemokratikusabb módon és legalacsonyabb adminisztratív költséggel, ám nagy kommunikációs kapacitással tudjuk iniciatívánkba bekapcsolni.

Befolyásolni kívánjuk az európai politikát és törvényhozást, felépítve és fenntartva kapcsolatunkat az EU intézményekkel.

Magunkat az európai polgári társadalom integrált részének tekintjük, s ezen belül törekszünk átfogó hálózat kialakítására a hasonló célú szervezetekkel. Készen vagyunk a nyilvánosság előtt az aktív munkára (Öffentlichkeitsarbeit) és arra, hogy a Szövetség céljainak megfelelő konferenciákon, szemináriumokon és munkacsoportokban a lehetőségeink szerint dolgozzunk.

Ezért céljaink elérése érdekében partnereket keresünk a kultúra, a gazdaság és a politika területén. Keressük az együttműködést a társadalmi élet nyilvános intézményeivel, egyesületeivel (Verband) és személyeivel, azokkal, akik kiállnak a szabadságjogok tartós biztosítása, a magasabb életminőség, a minden egyes ember fejlődésének ügyéért. Velük együtt szeretnénk olyan helyzeteket kialakítani, olyan kezdeményezéseket támogatni, melyek Európa fejlődését a jelzett irányban alakítják.

A Szövetség alapítói és támogatói köszönetet mondanak mindazoknak, aki ezt a Kartát megismerve aláírásukkal a Szövetség politikai hatékonyságához hozzájárulnak.

1 Million Unterschriften für die Europäische Allianz von Initiativen angewandter Anthroposophie / ELIANT

Erstunterzeichner der Charta der Allianz sind:

Nana De Herdt, AEFMUTA; Nikolai Fuchs, Andreas Blesantz, Daniele International; Bernard Heldt FCE; Christopher Cloudar ECSWE; René de Winter EPPAN; Michaela Glöckler, FAVI; Heidrun Loewer, Gesundheit aktiv anthroposophische Heilpraxis e.V.; Jürgen Erdmenger, Institut Anthroposophische Heilpraxis e.V.; Nikolai Fuchs, DOA; Jürgen Schürholz, IKAM; Giancarlo Buccheri, Günther Schutz, DVA; Rüdiger Grimm, Konferenz für Heilpädagogik und Sozialtherapie; Christof Wraechert, (als förderndes Mitglied der Allianz)

Menschenwürde und individuelle Entwicklung sind zentrale Werte europäischer Kultur.

Zu ihrer Entfaltung haben seit über 80 Jahren die Initiativen der angewandten Anthroposophie Rudolf Steiners beigetragen in

Landwirtschaft Pädagogik
 Ernährungswissenschaft Sozialtherapie
 Arzneimittelherstellung Heilpädagogik,
 Wirtschaft Psychotherapie
 Bankwesen Krankenpflege
 Architektur Medizin

Helfen sie mit, die Grund- und Menschenrechte in Europa zu wahren und das Recht auf individuelle Entwicklung fest zu verankern.
 Je mehr Menschen unterschreiben, desto wirkungsvoller können die Ziele der Allianz in Ruessel vertreten werden.

Mit meiner Unterschrift bestätige ich, dass mir die Charta der Europäischen Allianz von Initiativen angewandter Anthroposophie / ELIANT bekannt ist. Ich begrüße die Ziele der Allianz und halte die darauf gerichtete Tätigkeit der Allianz für notwendig.

NAME, Vorname	Straße, Nr.	PLZ, Ort	Unterschrift	E-Mail Adresse

Sie schicken Sie die Unterschriftensammlung per Post oder Fax an: Allianz von Initiativen angewandter Anthroposophie / ELIANT
 c/o Thomas Göllig, Reibasse 37, D: 79543 Lorrach - Fax: +49 7621 168 19 33

Sie können diese Unterschriftensammlung durch eine steuerlich absetzbar Spende unterstützen auf das Sponsorkonto ELIANT bei der Förderstiftung Anthroposophische Medizin •
 Konto-Nr. 311 00 01 • BIC: 2512 100 205 00 • Bank für Sozialwirtschaft AG • IBAN: DE31 1002 0500 0003 1100 01 • BIC/SWIFT: BFSW3333GER • Verwendungsweck: Spende ELIANT

Vertraulichkeit: Ihre persönlichen Daten werden ausschließlich für die Zwecke der Allianz verwendet. Eine Weitergabe der Daten an Dritte ist ausgeschlossen. Informationen unter www.eliant.eu